

Vēdera apkārtmēra un intraabdominālā spiediena mērījumu nozīme jaundzimušo nekrotiskā enterokolīta smaguma pakāpes noteikšanā

Ilze Meldere^{1,2}, Dace Sniedze¹, Aigars Pētersons³

¹ Bērnu klīniskā universitātes slimnīca,
Neonatoloģijas klīnika, Latvija

² Rīgas Stradiņa universitāte, Pediatrijas katedra, Latvija

³ Rīgas Stradiņa universitāte, Bērnu ķirurģijas katedra, Latvija

Ievads. Nekrotiskais enterokolīts (NEK) ir jaundzimušo iekaisīga gremošanas trakta saslimšana, tā ir viens no biežākajiem saslimstības, mirstības un neatliekamās ķirurģiskās palīdzības sniegšanas iemesliem neonatālajā periodā. NEK klīniskās pazīmes atkarīgas no slimības attīstības stadijas. Vēdera apkārtmēra palielināšanās un intraabdominālā spiediena (IAS) pieaugums kontekstā ar citām NEK klīniskajām pazīmēm ietilpst jaundzimušo nekrotiskā enterokolīta diagnostikā.

Darba mērķis. Noteikt jaundzimušo ar NEK vēdera apkārtmēra palielināšanās apjomu un IAS pieaugumu atkarībā no slimības attīstības stadijas.

Materiāls un metodes. Pētījumā iekļauti 23 priekšlaikus dzimuši jaundzimušie ar NEK klīniku. Trīs reizes ar 24 stundu intervālu pēc tradicionālajām NEK klīniskajām pazīmēm noteikta slimības attīstības stadija, bērna vēdera apkārtmērs – pēc standartizētas metodikas un IAS, izmantojot netiešo spiediena mērīšanas metodi – intravezikāli ar slēgto spiediena *transducera* sistēmu. Dati apkopoti un apstrādāti ar *Microsoft Excel* un *STATA/IC v.12.5* datorprogrammu.

Rezultāti. Salīdzinot ar kontroles grupas priekšlaikus dzimušajiem, NEK pacientiem vidējais IAS ir par 2,6 mmHg, bet vidējais vēdera apkārtmērs par 2,22 cm lielāks ($p = 0,06$).

NEK 3. stadijas gadījumā novēro statistiski ticamu IAS palielināšanos par 2,37 mmHg ($p = 0,04$) un statistiski ticamu vēdera apkārtmēra palielināšanos par 3,78 cm ($p = 0,027$), salīdzinot ar 1. stadiju. Pastāv statistiski ticama vidējā korelācija starp vēdera apkārtmēru un IAS ($r = 0,528$; $p = 0,001$).

Secinājumi.

1. NEK saslimšanas gadījumā intraabdominālais spiediens un vēdera apkārtmērs pieaug.
2. NEK attīstības 3. stadijā statistiski ticami palielinās gan IAS, gan vēdera apkārtmērs, salīdzinot ar NEK 1. stadiju.
3. Vēdera apkārtmērs statistiski ticami vidēji korelē ar IAS, t. i., IAS palielinoties par vienu vienību, vēdera apkārtmērs palielinās par 0,528 cm ($p < 0,0001$).
4. Intraabdominālā spiediena un vēdera apkārtmēra palielināšanās ir nozīmīgs nekrotiskā enterokolīta diagnostisks kritērijs.